

Вступ до розділу. Олександр Олесь. Наші предки — слов'яни.

Мета: продовжувати знайомити учнів з історією та минулим українського народу; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Сьогодні
02.11.2023

Повідомлення теми уроку.

**Сьогодні на уроці ми
розглянемо наступний розділ
«Захоплюємося сторінками
історії України».**

Існує такий вислів: «Без знання минулого не збудуєш майбутнього». **У цьому розділі ви прочитаєте твори різних жанрів (вірші, оповідання, науково-художні тексти) про часи далекі й не дуже, історичні події, видатних особистостей.**

Читаючи вдумливо твори цього розділу, ви будете:

- ❖ заглиблюватися у славетну історію нашої країни;
- ❖ звертати увагу, де й коли відбувалися події, у якій послідовності, як ставиться автор до зображуваного;

Читаючи вдумливо твори цього розділу, ви будете:

- ❖ висловлювати своє ставлення до прочитаного;
- ❖ досліджувати вплив історії на сьогодення, замислюватися над змістом прочитаного, ставити запитання й шукати на них відповіді;

Читаючи вдумливо твори цього розділу, ви будете:

- ❖ збагачувати своє мовлення новими словами й висловами;
- ❖ дізнаватися з **«Медіавіконця»** нову інформацію про кінофільми.

Сьогодні
02.11.2023

Знайомство з поетом. Олександр Олесь (1878-1944).

Олександр Олесь –
Олександр Іванович
Кандиба,
український поет,
драматург.

Слов'яни — тут: близькі за
походженням і мовою
народи, які жили колись на
території України.

Збіжжя — тут: зернові
рослини.
Кривний — рідний.
Віче — народні збори.

Багно́ — болотисте місце,
трясовина.

Трізна́ — тут: поминальний обід
на честь померлого.

Пра́ведний — тут: справедливий.

Сьогодні
02.11.2023

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.
Назвіть орфограми, які є в словах. Знайдіть дієслова, іменники.

стрімких
збіжжям
прадідів
оселялись
крівний
наймудріший
найстаріший

відвазі
віче
багон
метушилось
замикалися
тризна
праведним

НАШІ ПРЕДКИ — СЛОВ'ЯНИ
Над озерами, річками,
на полянах лісових,
на стрімких високих горах,
на просторах степових, —
де лише сіріє стежка
або вкрився збіжжям лан,
скрізь розкидались оселі

**наших прадідів слов'ян.
Оселялись цілим родом:
що людина, як одна?!
Кревні люди рід складали,
кревні роди — племена.
Наймудріший і найстарший
цілим родом керував,
видавав щодня накази,
правив, милував, карав.**

**Кожне плем'я мало князя,
князь судив, водив на бій,
першим був він у відвазі
і у мудрості своїй.
А коли ставав нездатним
до ладу і боротьби,
віче іншого на князя
вибирало без журби.
На річках, високих горах,**

**серед багон і болот
городи, міцні твердині,
будував собі народ.
Коли ворог йшов війною,
метушилось все, як рій,
замикалися ворота,
починався лютий бій.
Бились, кидали каміння,
крізь паркан окріп лили,**

**попіл кидали у очі,
гострі кидали коли...
...Ось і ворога відбито.
Все минуло: гнів і жах...
Кревні плачуть над борцями,
що звалилися в боях.
І дають їм у могилу
зброю, вбрання і харчі,
щоб вони не знали лиха,**

на тім світі живучи.
На сумних могилах тужать
і справляють тризну там,
і несуть на сизі гори
жертви праведним богам.
Але все поволі, тихо
тоне в річці забуття,
і на березі зеленім
квітне радісне життя...

Сьогодні
02.11.2023

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Прочитай, як поет описує місця, де жили наші предки. Що він розповідав про їхні звичаї? Яку інтонацію і темп ти добереш для читання цієї частини?
- ❖ Попрацюйте разом! Поставте одне одному запитання за змістом прочитаного.

Сьогодні
02.11.2023

Попрацюйте разом.

Роздивіться
ілюстрацію на с. 50. Що
нового ви дізналися про
давні часи та про
сьогодення?
Київська станція метро
«Золоті ворота».

У декоративному оформленні використано мозаїчні панно, які розповідають про історію Київської Русі.

Під кожним зображенням підписано ім'я і дати князювання у Києві.

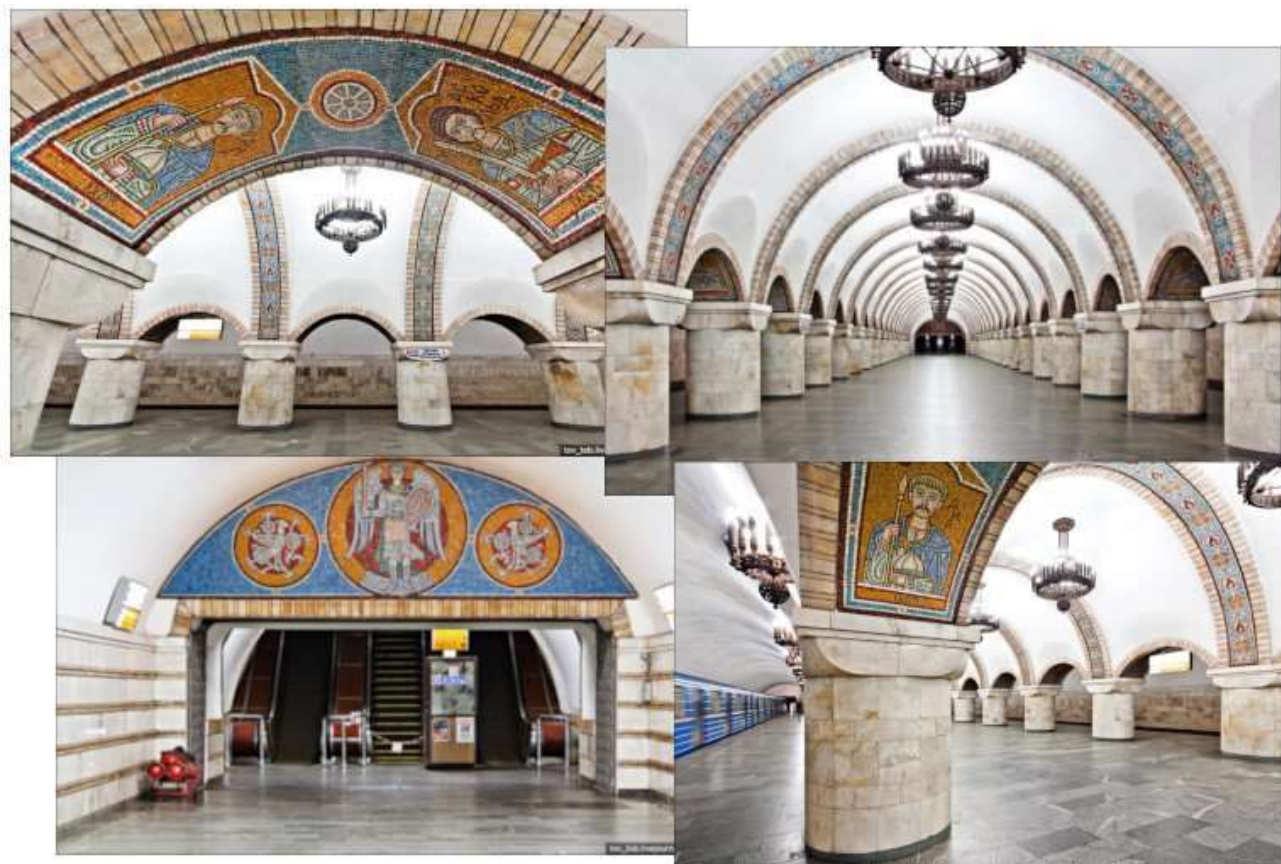

Сьогодні
02.11.2023

Попрацюйте разом.

**Станцію
Київського
метрополітену
"Золоті ворота"
включили до списку
15-ти найкрасивіших
у світі.**

Сьогодні
02.11.2023

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 49-51
Прочитай твір.

Визнач його головну
думку. Підготуйся до
переказу.

